

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/207/2022
Identifikačné číslo spisu:	5314204010
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5314204010.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. Y., rodenej X., narodennej X.. I. XXXX, M. nad M. č. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčatovou, Martin, ul. Kollárova č. 35, proti žalovanému R. T., narodenému XX. R. XXXX, M. nad M. č. XXXX, zastúpenému advokátom JUDr. Jánom Kasenčákom, Bratislava, ul. Brečtanova č. 28, o uloženie povinnosti trpieť právo prechodu a zdržať sa zásahov do práva prechodu, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4C/84/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. októbra 2021 sp. zn. 8Co/108/2020 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. októbra 2021 sp. zn. 8Co/108/2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 22. januára 2020 č. k. 4C/84/2014-727 žalobu zamietol (výrok I.), žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.) a štátu priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Po ostatnej zmene petitu z 15. júla 2019 žalobkyňa bližšie označila spornú parcelu a žiadala uložiť žalovanému povinnosť trpieť jej právo prechodu cez bližšie označenú novovytvorenú parcelu a zakázať mu akýmkoľvek spôsobom jej brániť v tomto práve po uvedenej parcele. Prvostupňový súd musel najskôr ustáliť, čo tvorí predmet sporu, t. j. či ide o konštitutívne zriadenie vecného bremena alebo právo vyplývajúce z podielového spoluvlastníctva. Tvrdenia strany žalobkyne boli v tomto ohľade v priebehu celého konania rozporné, keď sama právna zástupkyňa uviedla, že vecné bremeno žaluje žalobkyňa z opatrnosti. Po ostatnej zmene petitu prvostupňový súd ustálil, že žalobkyňa sa v prvom výroku domáha práva prechodu po časti (novej - geometrickým plánom odčlenenej parcele CKN č. XXXX/XX) parcely PKN/EKN č. XXXX vo vzťahu, ku ktorej je podielovou spoluvlastníčkou (v nadväznosti na aktuálne údaje na LV č. XXXX), teda úpravy výkonu spoluvlastníckych práv v nadväznosti na § 139 ods. 2 OZ a druhým výrokom sa ako podielová spoluvlastníčka domáha voči žalovanému ochrany svojho vlastníckeho práva, keďže jej žalovaný vo výkone práva prechodu bráni. Skutkové tvrdenia od poslednej zmeny žaloby zostali viac menej zachované, zmenil sa len rozsah výkonu

práva žalobkyne.

1.2. Vo vzťahu k prvému požadovanému výroku [o uloženie povinnosti žalovanému podielovému spoluvlastníkovi, aby na novovytvorenej parcele CKN č. XXXX/XX o výmere 326 m² k.ú. M. nad M. trpel výkon jej práva prechodu, ktoré vykonáva z titulu podielovej spoluvlastníčky vo vzťahu k parcele EKN (pôvodne i PKN) č. XXXX] dospel súd k záveru, že právo prechodu žalobkyne a jej zodpovedajúca povinnosť žalovaného výkon tohto práva trpieť vyplýva im obom z ich podielového spoluvlastníctva, teda zo spoluvlastníckeho vzťahu. Keďže však zmenou žaloby predmet sporu žalobkyňa de facto rozšírila, pretože sa dožadovala práva prechodu po väčšej ploche, než po celý čas sporu, vo vzťahu k rozšírenej časti, v danom prípade časti presahujúcej parcely CKN č. XXXX/X a CKN č. XXXX/X, ktoré podľa doterajšieho dokazovania tvorili tvrdenú prístupovú cestu, bol prvostupňový súd toho názoru, že naďalej nebola splnená základná procesná podmienka nerozlučného procesného spoločenstva, ktoré v takomto prípade tvoria všetci podieloví spoluvlastníci, v danom prípade zapísaní na LV č. XXXX. Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáhala určenia spôsobu užívania spoločnej nehnuteľnosti s poukazom na ust. § 139 ods. 2 OZ, pre ktoré je základným predpokladom existencia podielového spoluvlastníctva, mali byť pasívne vecne legitimovaní všetci podieloví spoluvlastníci (tzv. nerozlučné spoločenstvo). V nadväznosti na uvedené nebolo preto možné žalobe v tejto časti vyhovieť.

1.3. Druhým výrokom sa žalobkyňa domáhala ochrany svojho práva podielového spoluvlastníka voči druhému podielovému spoluvlastníkovi (žalovanému), a to pred jeho neoprávnenými zásahmi, a to vo vzťahu k rozšírenej časti žaloby, teda parcely, ktorú dala vyčleniť geometrickým plánom č. XX/XXXX. Podľa súdu pri formulácii vlastníckej žaloby je dôležité presne opísať spôsob rušenia, aby bol výrok rozsudku vykonateľný. V petite by sa teda žalobca mal domáhať, aby sa žalovaný rušiteľ zdržal presne opísaného konania alebo aby obnovil pôvodný stav, ktorý bol jeho zásahom porušený tak, že len jeho obnovenie zabezpečí plný výkon oprávnení vlastníka. Ust. § 126 OZ teda chráni vlastnícke právo k hmotnej veci pred neoprávnenými zásahmi, ktoré už nastali, trvajú alebo bezprostredne hrozí, že sa budú opakovať. Vo vzťahu k tejto časti predmetu sporu však podľa názoru prvostupňového súdu neboli zo strany žalobkyne produkovateľné rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy. Ak aj odkazovala na skoršie skutkové tvrdenia vo vzťahu k oploteniu žalovaného, tie sa vzťahovali na pôvodný predmet (parcely CKN č. XXXX/X a CKN č. XXXX/X), nie na CKN č. XXXX/XX (o väčšej výmere). V tomto smere súd poukázal na to, že predmetom dokazovania do pripustenia poslednej zmeny žaloby bola v podstate iná parcela, resp. len časť spornej parcely CKN č. XXXX/XX (pôvodne CKN č. XXXX/X a CKN č. XXXX/X). Dokonca v nadväznosti na prvý výrok možno konštatovať, že žalobkyňa má právo prechodu po celej spornej parcele EKN č. XXXX, a to z titulu podielovej spoluvlastníčky, ktorá ale nepreukázala, že žalovaný jej v prechode po celej tejto parcele (nielen parcele spornej CKN č. XXXX/XX) bráni. Podľa názoru súdu teda žalobkyňa neoprávnený zásah žalovaného do jej práva ako práva vlastníka nepreukázala. Neuniesla nielen bremeno dôkazu, ale ani samotné bremeno tvrdenia. K zmenenej žalobe neprodukovala v tomto smere žiadne konkrétne skutkové tvrdenia a dôkazy, spoliehala na doposiaľ zistený skutkový stav, keď prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla len to, že vadný stav naďalej trvá. Nové dôkazné návrhy po pripustení zmeny žaloby nevzniesla. V tomto smere súd považoval za dôležité poukázať i na to, že jeho závery o neunesení samotného bremena tvrdenia k protiprávnemu konaniu žalovaného podporuje i samotné znenie druhého navrhovaného výroku v časti: „akýmkoľvek spôsobom brániť v práve prechodu". Uvedené by mohlo viesť i k problémom v prípadnom budúcom exekučnom konaní, bolo by to možné ľahko zneužiť na ujmu povinného. Prvostupňový súd tiež dodal, že pokiaľ aj žalobkyňa poukazovala celý čas na konanie sp. zn. 5C/578/98, v ktorom bola žalovanému uložená povinnosť odstrániť oplatenie, poukazuje na tú skutočnosť, že k osvedčeniu vlastníckeho práva k parcele EKN č. XXXX/X došlo až po rozhodnutí vo veci sp. zn. 5C/578/98, a to v r. 2004. Pokiaľ žalobkyňa pôvodne dokonca popierala v konaní i titul nadobudnutia vlastníckeho práva na strane žalovaného, resp. jeho vlastnícke právo k parcele EKN č. XXXX/X, či jeho rozsah, mala produkovať tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

1.4. O trovách tohto konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žilne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. októbra 2021 sp. zn. 8Co/108/2020 potvrdil prvostupňový rozsudok a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu odvolacích trov.

2.1. V dôvodoch rozsudku odvolací súd najskôr konštatoval vecnú správnosť napadnutého

prvostupňového rozsudku (§ 387 ods. 1 CSP). Následne zrekapituloval doterajší priebeh konania a uviedol, že toho času sa žalobkyňa domáha prechodu po časti (novej - geometrickým plánom odčlenenej parcele CKN č. XXXX/XX) parcely PKN/EKN č. XXXX vo vzťahu, ku ktorej je podielovou spoluvlastníčkou (v nadväznosti na aktuálne údaje na LV č. XXXX k.ú. M. nad M.).

2.2. K odvolacím námietkam žalobkyne (iba) uviedol, že aj podľa jeho názoru «s ohľadom na zmenenú žalobu ... mala žalobkyňa jednoznačne konkretizovať konanie žalovaného, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako rušenie jej práva užívať v rámci spoluvlastníckeho podielu spoločnú nehnuteľnosť a miesta, na ktorých k zásahu vytváraním prekážok v užívaní dochádza. Preukázaním tak, že sa týka spornej parcele a od času, kedy došlo k zmene vlastníckych vzťahov. Žalobkyňa však po tom ako zmenila žalobu neprodukovala skutkové tvrdenia o zásahoch zo strany žalovaného a nenavrhovala ani dôkazy. Na pojednávaní dňa 11.09.2019 právna zástupkyňa žalobkyne len všeobecne uviedla: „Závadný stav trvá aj ku dňu rozhodovania súdu, je tam brána, žalovaný pritom nemá na takéto konanie dôvod. Žalovaný opätovne vytvára negatívny stav“. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 11.09.2019 vyplýva, že súd umožnil stranám, aby v lehote 15 dní produkovali všetky tvrdenia a dôkazy k pripustenej zmene žaloby, pretože na neskôr produkované nebude prihliadať a tým uplatňuje sudcovskú koncentráciu. Žalobkyňa v podaní zo dňa 18.09.2019 (č.l. 689 spisu) oznámila súdu, že za súčasného skutkového a právneho stavu nemá nové návrhy na vykonanie dokazovania, nakoľko v rámci doterajšieho konania boli konajúcemu súdu z jej strany do spisu predložené všetky relevantné dôkazy. V odvolaní proti rozsudku okresného súdu žalobkyňa vytýkala súdu hlavne, že neprihliadol na doterajšie dôkazy ohľadom vykopávania jám, ukladania dreva na jedinú prístupovú cestu, parkovania motorového vozidla žalovaného na prístupovej ceste, opätovné postavenie plotu, potvrdenie žalovaného na ohliadke z 28.04.2015, že kopal jamy. Tieto zásahy mali byť však vykonané pred zmenou vo vlastníckych vzťahoch na základe rozhodnutia Okresného úradu, odboru katastrálneho I. č. X-XXX/XXXX-Rb zo dňa XX.XX.XXXX, na ktoré okresný súd nemal ani podľa názoru odvolacieho súdu dôvod prihliadať“.

2.3. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie tvrdiac naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Odcitovala nosné právne závery oboch nižších súdov a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala, „že súdy ... rozhodli v rozpore s ustanoveniami upravujúcimi civilné sporové konanie ... žalobkyňa do konania predkladala množstvo dôkazov a to najmä fotodokumentáciu, ktorá zachytáva schválnosti uskutočnené žalovaným ... Rozhodnutiam súdov chýba logickosť a presvedčivosť“. Poukázala na to, že prvostupňový súd pripustil zmenu žaloby na pojednávaní dňa 17. septembra 2019, pričom ak výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, potom prvostupňový súd mal v zmysle § 143 ods. 1 CSP nepripustiť zmenu a ďalej pokračovať o pôvodnej žalobe. Žalobkyňa ďalej uviedla, že všetky protiprávne zásahy vykonané žalovaným pred zmenou žaloby pretrvávali aj po pripustení zmeny, pričom na tieto opakované v priebehu konania poukazovala [(j)edine len žalovaný žalobkyňu ako podielovej spoluvlastníčke ... neoprávnene zasahuje do jej vlastníctva ... a to vybudovaním oplotenia ... Presná trasa oplotenia je vyznačená na dôkaz - mape určeného operátu ... žltou farbou, ktorá bola súdu predložená ... bola súdom ... uskutočnená ohliadka na mieste samom ... v rámci ktorej bolo preukázané, ... že na prístupovej ceste žalovaný postavil oplotenie čím znemožňuje žalobkyňu prístup k jej nehnuteľnosti a zároveň k užívaniu nehnuteľnosti resp. jej časti, ktorej je podielovou spoluvlastníčkou. Predmetné oplotenie aj v súčasnosti naďalej stojí teda k zmene rozhodujúcich skutočností nedošlo po pripustení zmeny žaloby. Ďalšie zásahy žalovaného do práva žalobkyne predstavovali vykopávanie jám, ukladanie dreva na prístupovú cestu, parkovanie vozidla žalovaného na prístupovú cestu. Všetky protiprávne zásahy vykonané žalovaným pred zmenením žaloby pretrvávali aj po pripustení zmeny žaloby“. V tejto súvislosti ďalej uviedla, že „odvolací súd hodnoverným dôvodom nevysvetlil prečo doposiaľ predložené dôkazy nemohli byť podkladom pre rozhodnutie vo veci samej a prečo tieto dôkazy neboli relevantné ... nemôže obstať tvrdenie odvolacieho súdu, že zásahy žalovaného boli vykonané pred rozhodnutím o oprave ... a preto nemalo byť na ne prihliadnuté. Ide ... o svojvoľné ustálenie odvolacieho súdu“. Súdy podľa jej názoru „neprihliadli ani nevyhodnotili dôkazy obstarané a

predložené žalobkyňou do konania, ktoré zneli v jej prospech ... Ustálenia súdov sú vzhľadom na uvedené v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami(i) a odporujú pravidlám logiky".

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nastolila žalobkyňa otázku „Či po pripustení zmeny žaloby doposiaľ vykonané dokazovanie, produkované tvrdenia a zistený skutkový stav môžu byť podkladom pre rozhodnutie súdu vo veci samej?"

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby najvyšší súd dovolanie odmietol ako neprípustné, „keďže nesprávne skutkové zistenia nie sú dovolacím dôvodom a keďže odpoveď na otázku položenú v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemôže mať vplyv na rozhodnutia súdov oboch stupňov".

5. V ďalších vyjadreniach sporové strany v podstatnom zotrvali na svojich predsúdnych stanoviskách.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a tiež dôvodné.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú uvedené v § 420 a § 421 CSP.

8. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania (aj) z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017, 3Cdo/168/2018). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (I. ÚS 243/2007). Pritom je nevyhnutné starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a

právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnuť v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Najvyšší súd aj s použitím interpretačného pravidla uvedeného v Čl. 11 ods. 1 Základných princípov a § 124 ods. 1 CSP ustálil, že dovolateľka v podstatnom vytýkala nedostatok dôvodov a nepreskúmateľnosť resp. arbitrárnosť nižších súdnych rozhodnutí, ktoré právne argumentovali (aj) tým, že po zmene žaloby žalobkyňa neprodukovala žiadne skutkové tvrdenia ani dôkazy a preto neoprávnený zásah žalovaného do jej práva (spolu)vlastníka nepreukázala, teda neuniesla bremeno tvrdenia k ňou uvádzanému protiprávnemu konaniu žalovaného. V tejto súvislosti dovolateľka v odvolaní a dovolaní uvádzala, že v priebehu súdneho konania opakovane poukazovala na neoprávnené zásahy žalovaného (vykopávanie jám, ukladanie dreva na jedinú prístupovú cestu, parkovanie motorového vozidla žalovaného na prístupovej ceste, opätovné postavenie plotu), ktoré zásahy pretrvávali aj po pripustení zmeny žaloby. Ďalej uviedla, že namietané oplotenie „aj v súčasnosti naďalej stojí“. Podľa dovolateľky na jednej strane prvostupňový súd pripustil jej ostatnú zmenu žaloby a teda výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe (§ 143 ods. 1 CSP a contrario) a na strane druhej nižšie súdy vychádzali z názoru, že žalobkyňa po zmene žaloby neprodukovala žiadne skutkové tvrdenia ani dôkazy a preto neuniesla bremeno tvrdenia o neoprávnenom zásahu žalovaného (bod 3.1.).

13. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP, pretože v rozsahu vyššie uvedenej dovolacej (i odvolacej) argumentácie, ktorá pre právne posúdenie veci mala nepochybne svoj význam, je nedostatočne odôvodnené resp. nepreskúmateľné. Na uvedenom nič nemení ani okolnosť, že odvolací súd za dôvod, pre ktorý sa žalobkyňou označenými zásahmi žalovaného nezaoberal označil skutočnosť, že žalobkyňou označené zásahy mali byť vykonané pred zmenou vo vlastníckych vzťahoch.

14. Už v podanom odvolaní žalobkyňa - v nesúlase s právnym ustálením prvostupňového súdu (že zo strany žalobkyne neboli produkované rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy, že jej žalovaný bránil v prechode, pozn.) - poukazovala na to, že „do konania predložila fotodokumentáciu (vykopávanie jám, ukladanie dreva na jedinú prístupovú cestu, parkovanie motorového vozidla žalovaného na prístupovej ceste, opätovné postavenie plotu) z ktorej vyplýva, že žalovaný bránil a naďalej bráni žalobkyni v prechode cez spornú časť nehnuteľnosti. Taktiež bola vykonaná obhliadka na mieste samom (súdom) z ktorej vyplynulo, že žalovaný bráni žalobkyni v prechode ...“ (č. l. 736 a nasl. súdneho spisu).

14.1. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí iba stroho vysporiadal s odvolacou argumentáciou žalobkyne, keď v bode 10 odôvodnenia uviedol, že žalobkyňou uvádzané „zásahy mali byť však vykonané pred zmenou vo vlastníckych vzťahoch ... na ktoré okresný súd nemal ani podľa názoru odvolacieho súdu dôvod prihliadať“.

15. Najvyšší súd si uvedomuje existujúci časový stres pri posudzovaní tohto dlhoročného sporu, ako aj účelové zmeny predmetu konania meniace skutkovú i právnu stránku posudzovaného sporu. Napriek tomu neostalo najvyššiemu súdu iné ako konštatovať, že nižšie súdy za nosné dôvody zamietnutia žaloby považovali (tiež) skutočnosť, že po ostatnej zmene žaloby žalobkyňa neprodukovala žiadne skutkové

tvrdenia ani dôkazy a preto neoprávnený zásah žalovaného do je práva (spolu)vlastníka nepreukázala, teda neuniesla bremeno tvrdenia k ňou uvádzanému protiprávnemu konaniu žalovaného, pričom sa ale zároveň odmietli zaoberať prípadnými zásahmi žalovaného v konaní opakovane označenými žalobkyňou a zistenými aj súdom (obhliadkou) iba preto, že tieto (zásahy) boli uskutočnené pred zmenou vo vlastníckych vzťahoch, hoci mohli (podľa žalobkyne mali, pozn.) pretrvávať aj po zmene vlastníckych vzťahoch, t. j. aj v čase rozhodovania nižších súdov. Naznačená právna konštrukcia, ktorá vyplýva z rozhodnutia odvolacieho súdu (body 2.2. in fine a 14.1.) je preto bez ďalšieho nesprávna (arbitrárna) resp. predčasná. Uvedené platí o to viac, ako správne uvádza aj dovolateľka, ak prvostupňový súd pripustil jej ostatnú zmenu žaloby na pojednávaní dňa 11. septembra 2019 (č. l. 687 súdneho spisu) a teda výsledky doterajšieho konania mohli/mali byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe (§ 143 ods. 1 CSP a contrario).

16. Vzhľadom na uvedené, v preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu k zásahu do práva na spravodlivý proces postupom odvolacieho súdu tým, že nedal odpoveď na relevantnú odvoláciu výhradu žalobkyne, resp. že uvedenú odvoláciu námietku právne dostatočným spôsobom neodôvodnil.

17. Nakoľko dovolací súd uznal prípustnosť a dôvodnosť dovolacej námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP, tak sa ďalej nezaoberal prípustnosťou a dôvodnosťou námietky vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b) CSP (bod 3.2.).

18. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.